

BIJLAGE 3 AANDACHTSPUNTEN GEMEENTERADEN ZORGREGIO MIJOV – INKOOPSTRATEGIE JEUGDHULP

Alle gemeenteraden in de Zorgregio Midden IJssel/Oost-Veluwe zijn in de gelegenheid gesteld om hun reactie te geven op de conceptversie van de inkoopstrategie voor de inkoop van de Jeugdhulp.

In de consultatieronde zijn onderstaande vragen aan de gemeenteraden voorgelegd:

1. Kunt u zich vinden in de inhoudelijke koers, namelijk doorgaan op de dezelfde weg, met de mogelijkheid om de noodzakelijke verbeteringen voor 1 januari 2026 door te voeren en de mogelijkheid om de nodige flexibiliteit in te bouwen om wijzigingen te kunnen doorvoeren na 1 januari 2026?
2. Kunt u zich vinden in de geformuleerde uitgangspunten?
3. Heeft u nog specifieke aandachtspunten die u wilt meegeven voor de inkoop?

De gemeenteraden hebben zich op hoofdlijnen positief uitgesproken over de inhoudelijke koers van de inkoopstrategie en over de geformuleerde uitgangspunten en geven onderstaande aandachtspunten mee. De aandachtspunten hebben niet geleid tot tekstuele wijzigingen in de inkoopstrategie. Wel zijn het belangrijke aandachtspunten die bij de verdere concretisering van de inkoop en bij het opstellen van de nieuwe inkoopdocumenten worden meegenomen.

Aandachtspunten Gemeenteraden

Gemeente Apeldoorn (reactie Jeugdhulp)

Kwaliteit

- Effectiever werken met minder administratieve lasten is positief, maar moet flexibiliteit en maatwerk leveren niet in de weg staan. Het sturen op kwaliteit en op de effectiviteit van de ondersteuning is belangrijk.
- De eigen regie van inwoners is een belangrijk uitgangspunt, deze inkoop dient te ondersteunen dat de dienstverlening die wordt ingekocht gericht blijft op het versterken van de eigen regie. De ouders blijven de primaire verantwoordelijkheid houden, jeugdzorg is altijd aanvullend. De gemeente is verplicht om de jongeren te helpen.
- Het is belangrijk dat regie niet enkel op het totaal aantal gecontracteerde zorgaanbieders wordt toegepast maar ook op de impact en outcome die de ondersteuning heeft voor de cliënten. Worden resultaten bereikt en heeft dit ook het gewenste effect gehad voor de cliënt.

Continuïteit van zorg

- Zorg bij de overgang van het huidige inkoopcontract naar het nieuwe inkoopcontract dat continuïteit van zorg goed geregeld is. Hier eventueel overbruggingsovereenkomsten voor afsluiten als een huidige zorgaanbieder niet kan instromen in het nieuwe contract. Het is voor de cliënt van belang om zoveel mogelijk dezelfde hulpverlener te behouden.

Financieel kader

- Het is van belang om kosten te beheersen en tegelijk ook reële tarieven te bieden voor zorgaanbieders. Dit ook gezien de ervaring dat met name bij de hoog specialistische zorg de winstmarge voor zorgaanbieders laag zijn en hierdoor het risico bestaat dat zorgaanbieders omvallen.
- Er dient rekening gehouden te worden dat er met de verschuiving naar meer preventie ook een verschuiving van financiële middelen gaat plaatsvinden.

- Om kosten te beheersen zal ingezet moeten worden op een goede afbakening, hierbij zijn inwoners/ouders eerstverantwoordelijk en is hulp en ondersteuning vanuit de gemeente aanvullend.
- Scenario's en de knoppen waaraan kan worden gedraaid om het tekort in de jeugdzorg te dempen worden onderzocht. De scenario's zijn eind 2024 bekend, bespreking in de Raad volgt begin 2025. Bij de keuze van de uitgangspunten kun je rekening houden met zoveel mogelijk knoppen waaraan je kunt draaien.

Open House

- De keuze voor Open House en geen aanbesteding is akkoord.

Regie op totaal aantal gecontracteerde zorgaanbieders

- Bij de nieuwe inkoop moet rekening worden gehouden met criteria voor het inzetten van ZZP'ers in de zorg, dit om te voorkomen dat ZZP'ers zonder zorgachtergrond worden gecontracteerd.

Strategisch partnerschap

- Helder kader/begrip strategisch partnerschap vraagt om een heldere definiëring.

Nieuwe inkoop

- De inkoopstrategie omvat de uitgangspunten en de inhoudelijke koers de uitwerking komt terecht in de concept-inkoopdocumenten.
- De uitgangspunten die genoemd worden zijn akkoord, maar er zijn wel vragen over het inkoopmodel en de verschillende onderdelen die om een verdere uitwerking vragen.

Preventie

- Het is een goed uitgangspunt meer aandacht te besteden aan preventie. Het is belangrijk dat er voldoende partijen zijn die kunnen helpen om meer preventief te werken.

Controle en toezicht

- Regie houden op 250 gecontracteerde zorgaanbieders vraagt om een goed ingericht proces van contractbeheer/contractmanagement en toezicht. Zodat ook de rechtmatigheid goed kan worden gecontroleerd.

Flexibiliteit

- Het contract dient flexibiliteit te hebben om eerder gemaakte keuzes te heroverwegen en aan te kunnen passen.

Gemeente Epe (integrale reactie Jeugdhulp en Wmo)

Controle en toezicht

- Toezicht op de levering van zorg conform de geïndiceerde uren is belangrijk.

Nieuwe inkoop

- De nieuwe inkoop betreft een regionale inkoop, waarbij de gemeenten de opdracht hebben gegeven aan de Zorgregio om in te kopen. Er is geen sprake van een centrumregeling (oftewel de gemeente Apeldoorn is geen centrumgemeente), gemeenten zijn gelijkwaardige partners. Bij Jeugdhulp is er wel een verplichting om regionaal in te kopen en om een Gemeenschappelijke Regeling hiervoor op te richten.
- Met een Open House constructie gaan we door op dezelfde wijze en gooien we het roer niet om. Dit geeft meer mogelijkheden dan aanbesteden. Lokale aanbieders wordt de kans gegeven om in te schrijven, dit maakt lokaal werken mogelijk. Daarnaast ontstaat er meer strategisch partnerschap.

- Het uitgangspunt is dat geld voor de zorg terecht komt bij de inwoners die dit nodig hebben, en zo weinig mogelijk geld wordt besteed aan zaken zoals overhead, steeds nieuwe inkoopprocedures, ambtelijke inzet e.d. Met deze nieuwe inkoop gaan we door op dezelfde weg en zetten we in op een langdurig en flexibel contract.

Overzichtelijk zorglandschap

- Het is voor inwoners belangrijk dat er per gemeente een goed overzicht wordt geboden van de gecontracteerde zorgaanbieders en hun specifieke zorgaanbod en hierover ook pro-actief te communiceren.

Kwaliteit

- Het is belangrijk dat er een goed ondersteuningsaanbod is voor de overgang van de leeftijd van 18- naar 18+.
- Een integrale aanpak en het flexibel kunnen werken afgestemd op de ondersteuningsbehoefte van de inwoner dient goed geborgd te zijn binnen de nieuwe inkoop.

Regie op totaal aantal gecontracteerde zorgaanbieders

- Het is van belang dat ook met het toepassen van verhoogde eisen en voorwaarden waar zorgaanbieders aan moeten voldoen, voldoende ruimte te houden voor het contracteren van kleine zorgaanbieders.

Continuïteit van zorg

- Zorg bij de overgang van het huidige inkoopcontract naar het nieuwe inkoopcontract dat continuïteit van zorg goed geregeld is. Hier eventueel overbruggingsovereenkomsten voor afsluiten als een huidige zorgaanbieder niet kan instromen in het nieuwe contract. Het is voor de cliënt van belang om zoveel mogelijk dezelfde hulpverlener te behouden.

Gemeente Brummen (integrale reactie Jeugdhulp en Wmo)

Nieuwe inkoop

- Het is belangrijk dat in deze nieuwe inkoop de perverse prikkels er zoveel mogelijk uit worden gehaald.

Kwaliteit

- Het is belangrijk dat er een goed ondersteuningsaanbod is voor de overgang van de leeftijd van 18- naar 18+.
- De mogelijkheid om maatwerk te bieden afgestemd op de behoefte van de cliënten moet ook blijven bestaan als dit zorg of ondersteuning betreft die niet is gecontracteerd. Hierbij moet niet enkel gestuurd worden op de goedkoopste oplossing maar op de best passende oplossing.

Regie op totaal aantal gecontracteerde zorgaanbieders

- Een goede controle voorafgaand aan de definitieve toelating tot het nieuwe contract is van groot belang, hiervoor dient in tijd en capaciteit en deskundigheid voldoende ruimte te worden ingebouwd.

Differentiatie per gemeente

- De mogelijkheid om “drempels” oftewel verhoogde eisen en voorwaarden te stellen dienen zoveel mogelijk afgestemd te worden op de verschillende belangen van de deelnemende gemeenten.

Gemeente Hattem (integrale reactie Jeugdhulp en Wmo)

Nieuwe inkoop

- Met een Open House constructie gaan we door op dezelfde wijze en gooien we het roer niet om. Het biedt meer flexibiliteit om toekomstige ontwikkelingen te kunnen wijzigingen in het nieuwe contract.
- Het monitoren van de resultaten van deze inkoop is belangrijk.
- Het is verstandig om helder in kaart te hebben welke scenario's er zijn als we de deadline niet halen. Wat is dan bijvoorbeeld de verlengingstermijn van het huidige contract.

Kwaliteit

- Vraaggericht werken moet niet betekenen dat jeugdigen die hun vraag niet zelf kunnen stellen, niet geholpen worden.
- Er dienen afspraken in het contract opgenomen te worden over de effectiviteit van de hulpverlening.

Controle en Toezicht

- Belangrijk aandachtspunt is het voorkomen en tegengaan van zorgfraude. In het inkoopcontract dient dit goed geregeld te zijn.
- Regie houden op 250 gecontracteerde zorgaanbieders vraagt om een goed ingericht proces van contractbeheer/contractmanagement en toezicht. Zodat ook de rechtmatigheid goed kan worden gecontroleerd.
- Er dient een goede controle te zijn op de kwaliteit van de zorg gedurende de looptijd van het contract. Dit betreft niet enkel de controle op papier maar zeker ook in de praktijk.

Continuïteit van zorg

- Het borgen van continuïteit van zorg is niet enkel voor de zorgvrager van belang, maar ook voor de zorgaanbieder.

Kwaliteit

- Het is belangrijk om sturen op effectiviteit van de zorg door effectieve interventies in te kopen. Er dient aandacht te zijn voort te veel versnippering van het aanbod, waardoor het overzicht verdwijnt.

Gemeente Lochem (integrale reactie Jeugdhulp en Wmo)

Kwaliteit

- Chronisch zieken op alle manieren mee kunnen blijven doen. Mensen moeten eigen middelen moeten blijven houden. De mogelijkheid om in aanmerking te komen voor een Persoons Gebonden Budget (PGB) moet blijven bestaan.
- Het bieden van maatwerk afgestemd op de behoefte van de inwoner/jeugdige is belangrijk, hiervoor moet binnen het contract ruimte zijn.
- Er is zorg of de beperkte middelen wel voldoende zijn om de wettelijke taak goed uit kunnen voeren, hierbij is aandacht voor een sterke sociale basis gewenst.
- Het is belangrijk dat er een goed ondersteuningsaanbod is voor de overgang van de leeftijd van 18- naar 18+.

Differentiatie per gemeente

- Een flexibel contract dat aansluit bij de lokale ontwikkelingen binnen de gemeente wordt gewaardeerd.

Controle en toezicht

- Er dient een goede controle te zijn op de kwaliteit van de zorg bij toelating tot het contract en gedurende de looptijd van het contract.
- Transparantie van zorgaanbieders over winstmarges en salarissen van directie/bestuurders afdwingen in het nieuwe contract.

Strategisch partnerschap

- Het vormgeven van strategisch partnerschap is een goede zaak, zeker rondom de problematiek van de wachtlijsten.

Nieuwe inkoop

- Het stimuleren van Social Return of Investment (SROI) dient in dit contract te worden opgenomen. Het is belangrijk dat zorgaanbieders over een bepaald percentage van hun behaalde omzet een duurzame investering doen en hierover verantwoording afleggen.

Vereenvoudiging van de inkoop

- Om te kunnen komen tot minder administratieve druk zou ingezet kunnen worden op één regionaal digitaal verwerkingssysteem.

Samenwerken en strategisch partnerschap

- Voor het behalen van de gewenste resultaten is samenwerking in de keten (o.a. zorg & Veiligheid) van groot belang en de samenwerking met de voorzieningen in de sociale basis.

Gemeente Voorst (integrale reactie Jeugdhulp en Wmo)

Nieuwe inkoop

- We moeten ervoor waken dat dat het Open House flexibel model, Waarbinnen wijzigingen mogelijk zijn niet betekent dat er meer regeldruk ontstaat om de regie op totaalaantal aanbieders te organiseren.
- Het monitoren van de resultaten van deze inkoop is belangrijk. Moet ook inzicht en sturingsinformatie geven voor de gemeenteraad.
- Het is belangrijk om de toelatingseisen goed te formuleren en hierbij ook de kwaliteit en de effectiviteit van de zorg te betrekken.
- De inkoop moet de beweging naar meer preventief en meer collectief ondersteunen, alleen op deze wijze kunnen we voorkomen dat er steeds meer geld bij moet.

Kwaliteit

- De ontwikkeling ten aanzien van de wachtlijsten in de zorg is verontrustend. Er dient binnen dit contract ruimte te zijn om oplossingen te bieden voor het oplossen en voorkomen van wachttijden.
- De aansluiting van deze inkoop op de inkoop Beschermd Wonen en de Essentiële functies dient goed geregeld te zijn.

Innovatie

- In de verdere uitwerking van de inkoopdocumenten dient ook innovatief productenaanbod te worden opgenomen of worden gestimuleerd om bijvoorbeeld personeelstekorten tegen te kunnen gaan, zoals AI, spraak-gestuurde computers, robotstofzuiger e.d.

Controle en toezicht

- Belangrijk aandachtspunt is het voorkomen en tegengaan van zorgfraude. In het inkoopcontract dient dit goed geregeld te zijn.
- Om de resultaten van de nieuwe inkoop te kunnen monitoren is een regionaal dashboard nodig om zicht te hebben en te houden op de resultaten en op trends die zich voordoen. Een dashboard stelt de gemeenten in staat om tijdig bij te sturen indien nodig.

Gemeente Zutphen (integrale reactie Jeugdhulp en Wmo)

Kwaliteit

- Het is belangrijk dat met deze inkoop inwoners ook daadwerkelijk het verschil gaat merken. Het betrekken van inwoners en cliënten is belangrijk, niet alleen bij het opstellen

van de inkoopstrategie maar zeker ook bij de verdere uitwerking van de inkoopdocumenten en bij de uitvoering van het contract.

- In de situaties waar geen sprake is van een mogelijke verbetering (denk aan chronisch zieke inwoners) zou langdurig indiceren mogelijk moeten zijn, hierbij kan gedacht worden aan een indicatieduur van 5 jaar.
- Hoe bewaken we de beweging om ervoor te zorgen dat er minder kinderen in de zware zorg terecht komen. De instroom in deze zware zorg dient hiervoor gemonitord te worden en sturingsinformatie op te leveren.

Regie op totaalaantal gecontracteerde zorgaanbieders

- Het is belangrijk om zorgaanbieders met specifieke expertise te contracteren. Het inbouwen van drempels kan gevolgen hebben voor een dekkend landschap.

Controle en toezicht

- Belangrijk aandachtspunt is het voorkomen en tegengaan van zorgfraude waaronder vervalsing van diploma's. In het inkoopcontract dient dit goed geregeld te zijn.
- Het is belangrijk om goede afspraken op te nemen over hoofd- en onderaannemerschap.

Continuïteit van zorg

- Zorg bij de overgang van het huidige inkoopcontract naar het nieuwe inkoopcontract dat continuïteit van zorg goed geregeld is. Hier eventueel overbruggingsovereenkomsten voor afsluiten als een huidige zorgaanbieder niet kan instromen in het nieuwe contract. Het is voor de cliënt van belang om zoveel mogelijk dezelfde hulpverlener te behouden.
- Als de wettelijk zorgplicht verder wordt afgebakend, dan moeten we waakzaam zijn dat mensen niet buiten de boot vallen. Hier in de sociale basis op voorbereiden. De flexibiliteit van het contract ondersteunt deze beweging.

Innovatie

- In de verdere uitwerking van de inkoopdocumenten dient ook innovatief productenaanbod te worden opgenomen of worden gestimuleerd om bijvoorbeeld personeelstekorten tegen te kunnen gaan, zoals AI, spraak-gestuurde computers, robotstofzuiger e.d.
- Belangrijk om bij AI goede afspraken te maken hoe hiermee om te gaan.

Strategisch samenwerken

- Samenwerken gaat vaak mis als niet helder is wie waarvoor verantwoordelijk is. Hier dient bij de uitwerking van dit punt aandacht voor te zijn.

Meer preventie

- IZA en GALA zetten sterk in op preventie. Binnen deze inkoop dient ook preventie ondersteunt te worden. De flexibiliteit in het contract moet hiervoor voldoende ruimte bieden voor de gemeente.

Gemeente Heerde (integrale reactie Jeugdhulp en Wmo)

- *Noodzaak voor innovatie en flexibiliteit in overeenkomst*

De gemeenteraad van de gemeente Heerde begrijpt dat gezien de huidige ontwikkelingen binnen de jeugdwet en de Wmo er een noodzaak is voor een nieuwe overeenkomst. Dit is onder andere nodig om op de ontwikkeling rondom bijvoorbeeld de hervormingsagenda en de arbeidsmarktkrapte in te kunnen spelen. Er is een noodzaak voor een overeenkomst die ruimte biedt voor innovatie en flexibiliteit. In de inkoopstrategie staan uitgangspunten die herkend worden in het lokale beleid van de gemeente Heerde en die het mogelijk maken dat innovatie en flexibiliteit mogelijk zijn.

- *Aandacht voor financiële beheersbaarheid*

De AMvB reële prijs regelt dat gemeenten reële prijzen moeten afspreken bij het afsluiten van nieuwe contracten en bij verlenging ervan. Aan de Hervormingsagenda is een taakstelling gekoppeld. Gemeenten zijn verplicht om deze taakstelling financieel te verwerken.

We zien dat autonome groei en prijsindexatie ervoor zorgen dat de kosten hoger worden. Daarnaast zijn er ontwikkelingen, zoals kostprijsonderzoek en nieuwe inkopen, die ook leiden tot hogere kosten. Ook zijn we afhankelijk van de aanpassing van de wet door het Rijk om de reikwijdte van de Jeugdwet te beperken. We maken ons zorgen over de financiële beheersbaarheid van de kosten voor jeugdzorg en Wmo en vragen dan ook aandacht hiervoor binnen het inkoopproces. Met inachtneming van bovenstaande vragen we ook flexibiliteit om financieel te kunnen handelen binnen de overeenkomst die tot stand gaat komen.